

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.dl@regeringskansliet.se

Yttrande angående Remiss Ds 2026:10, Åtgärder mot illegal införsel av sällskapsdjur

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Norrbotten ställer sig positiv till remissens föreslagna åtgärder för att förhindra illegal införsel av sällskapsdjur. Illegal införsel av sällskapsdjur är ett stort problem för samhället, från både djurskydds-, smittskydds- och folkhälsoperspektiv men även då den illegala införseln utgör en väsentlig intäktskälla för den kriminella ekonomin.

Länsstyrelsen i Norrbotten anser att delar av de föreslagna lagförslagen, och den bakomliggande utredningen, behöver ytterligare beaktande.

Förslag till lag (2027:00) om införsel av sällskapsdjur 8§ (sid 19)

Anmälningssplikten bör gälla all personal inom djurens hälso- och sjukvård.

Skälen till detta är flera. Den första kontakten med veterinärkliniker är oftast via icke legitimerad personal, receptionister eller djurvårdare. Det är känt att personer som bokat tid hos kliniker för exempelvis valpbesiktningar blir informerade om klinikens krav som satts upp för att minska risken för att man "tvättar" illegalt införda hundar sedan avbokar sin tid. Här kan det finnas skäl att misstänka att djuren som var inbokade förts in illegalt. Utan en skyldighet eller möjlighet för dessa personalkategorier att anmäla misstanke kan man riskera att missa viktiga smuglingsfall. Det kan vara så att personal fattar en misstanke, men inte får gehör från legitimerad personal och då saknar rätt att bryta mot sekretesspolicy för att gå vidare med sina misstankar. Det kan rent av handla om visselblåsning mot djurhälsopersonal som medvetet "tvättar" illegalt

införda hundar.

Djurvårdare (icke legitimerad personal) utgör en stor del av personalstyrkan på djurkliniker och djursjukhus. Djurvårdartiteln är på väg att bli en skyddad yrkestitel (Godkänd Djurvårdare).

Länsstyrelsen i Norrbotten anser det lämpligt att ta höjd för detta i kommande lagstiftning och inkludera denna yrkeskategori i anmälningsplikten.

Förslag till förordning (2027:00) om införsel av sällskapsdjur 4§ (sid 36)

Utredningen bedömer att kontrollen av införsel av sällskapsdjur ska öka i omfattning, och ansvaret för kontrollen inom landets gränser bör överföras till länsstyrelserna. Smittskyddskompetensen finns hos länsveterinärerna som får samordna kontrollen med djurskyddshandläggarna.

När kontroll ska göras av "förmedlare av sällskapsdjur från annat land" så kan huvudmannen / verksamheten vara registrerad i ett län men ha jourhem och adoptionsfamiljer i ett flertal andra län. I en situation då uppföljning krävs av specifika individer och de hem de hamnat i, krävs troligen extra administration för att fördela ärenden till andra länsstyrelser, vilket kommer att kräva extra resurser. På sidorna 254-255 i utredningsmaterialet diskuteras det belopp som föreslås tillskjutas länsstyrelserna gemensamt.

2 miljoner (första året) fördelade på 21 länsstyrelser innebär att inga egentliga pengar skjuts till för någon riktig satsning på åtgärder mot illegal införsel. Alternativt måste fördelningskriterier beslutas på förhand så att länsstyrelser med få eller inga införselverksamheter får en minimal tilldelning av medel.

För Norrbottens län är situationen sådan att vi har endast ett fåtal registrerade införselverksamheter, och några jourhem för adoptionsverksamhet spridda över länet. Därtill finns sannolikt flera andra tillfälliga eller permanenta hem för införda hundar som inte blivit uppmärksammade. Tillsynsbesök blir på grund av de långa avstånden i länet kostsamma både avseende tidsåtgång och drivmedelskostnader. Norrbotten är dessutom det län i Sverige som har längst landsgräns, både en inre gräns, och en mot tredjeland. Risken för illegala införselar är därför hög.

Sammantaget är den föreslagna tilldelningen för låg, framför allt över tid, för att någon länsstyrelse kommer att kunna göra detta till

ett prioriterat kontrollområde.

De kompetenshöjande insatser som krävs initialt, tillsammans med extra planeringsarbete för att komma igång med ett verkningsfullt och rättssäkert kontrollarbete kommer att ta större delen av den förhöjda tilldelningen i anspråk första året, och om den fortsatta tilldelningen blir låg kommer uppdraget inte att kunna prioriteras i verksamhetsplaneringen. Utredningen underskattar sannolikt behovet av ökade resurser som krävs för att länsstyrelsernas utökade kontroll ska bli verkningsfull och faktiskt bidra till att illegal införsel av sällskapsdjur stävjas.

Allmänna synpunkter

På sidorna 227-230 diskuteras möjlighet till kontroll av online annonser.

Oftast säljs insmugglade sällskapsdjur via annonser på nätet. Många gånger kan man se att samma annonsmaterial (text och/eller bilder) används i annonser som ser ut att komma från olika annonsörer, från olika delar av landet. Att bevaka och följa upp denna typ av annonsering är tidsödande och kräver extra personella resurser. AI-verktyg med bildigenkänning och textanalys torde kunna vara till stor nytta för automatisk övervakning av säljannonser, framför allt sådana som återkommande använder identiska annonstexter och/eller bilder, kopplade till olika fiktiva säljarnamn. En "upptränad" AI skulle analysera och gallra bild- och textmaterial mycket snabbare och effektivare än en mänsklig resurs, vilket skulle vara tidsbesparande och frigöra personalresurser till att göra den slutliga analysen och uppföljningen av det material som den automatiserade screeningen flaggat upp.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av landshövding Lotta Finstorp med länsveterinär Peter Zaff som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Ingrid Ragnarsson, enhetschef för djurskydds- och veterinärenheten, medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.